PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIANIA
Z JĘZYKA POLSKIEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3
IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGI W BOGATYNI
W ROKU SZKOLNYM 2026/27

§1

Dokumenty określające Przedmiotowe Zasady Oceniania

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 22 marca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
4. Statut Szkoły Podstawowej nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego w Bogatyni

PODRĘCZNIKI:

Klasa IV: „Moim zdaniem", autor: Ewa Kędzior, Małgorzata Solarska, Irmina Żarska; ISBN:978-83-8118-733-6; wydawnictwo: GWO, nr w wykazie MEN: 1275/1/2026
Klasa V: „Między nami", autor: Agnieszka Łuczak, Anna Murdzek; ISBN: 978-83-8118-163-1; wydawnictwo: GWO, nr w wykazie MEN: 867/2/2018
Klasa VI : „Między nami", autor: Agnieszka Łuczak, Anna Murdzek,; ISBN: 978-83-8118-264-5; wydawnictwo: GWO, nr w wykazie MEN: 867/3/2019
Klasa VII: „Między nami", autor: Agnieszka Łuczak, Ewa Prylińska, Agnieszka Suchowierska, Roland Maszka; ISBN 978-83-8118-780-0; wydawnictwo GWO, nr na wykazie MEN: 867/4/2026
Klasa VIII: „Między nami", autor: Agnieszka Łuczak, Ewa Prylińska, Kamila Krzemieniewska-Kleban, Agnieszka Suchowierska, ISBN 978-83-8118-168-6; wydawnictwo GWO, nr na wykazie MEN: 867/5/2018

WYPOSAŻENIE UCZNIA NA ZAJĘCIACH:
Podręcznik, ćwiczenia do kształcenia językowego, zeszyt ucznia, przybory do pisania.

OBSZARY OCENIANIA:
- wiadomości,

- umiejętności,
- aktywność i zaangażowanie.

SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI:

1. Dokumentowanie oceniania odbywa się poprzez: zapisy w dziennikach lekcyjnych (elektroniczny).
2. Uczeń ma prawo do bieżącej informacji dotyczącej jego postępów oraz wskazania kierunków poprawy.

§2

Cele Przedmiotowych Zasad Oceniania

1. Ocenianie bieżące (wspomagające) ma na celu monitorowanie rozwoju ucznia, w tym:
   a) pomoc uczniowi w rozpatrywaniu i rozumieniu swoich mocnych i słabych stron,
   b) ukierunkowanie i motywowanie ucznia do dalszej pracy,
   c) przekazanie uczniowi informacji o jego postępach,
   d) przekazanie rodzicom/opiekunom informacji o postępach ucznia,
   e) przekazanie nauczycielowi informacji o efektywności jego nauczania, właściwym doborze materiałów, metod i sposobów nauczania,
   f) przygotowanie do egzaminów i sprawdzianów zewnętrznych.
2. Ocenianie śródroczne i końcowo roczne ma na celu:
   a) przekazać uczniowi informację na temat jego postępów w nauce języka polskiego,
   b) dostarczyć nauczycielowi odpowiedzialnemu za następny etap nauki informacji na temat poziomu wiedzy i umiejętności ucznia,
   c) monitorować system szkolny,
   d) różnicować i klasyfikować uczniów,
   e) pomóc nauczycielowi w ewaluacji i modyfikacji procesu nauczania przedmiotu.

§3

Ogólne zasady PO

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. Przystąpienie do wszystkich sprawdzianów oraz prac klasowych jest obowiązkowe. Uczeń, który opuścił sprawdzian lub pracę klasową, jest zobowiązany uzgodnić termin jej napisania w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Niedotrzymanie tego terminu skutkuje

konieczności napisania zaległej pracy klasowej podczas pierwszej jednostki lekcyjnej języka polskiego przypadającej bezpośrednio po upływie wskazanego terminu. W przypadku odmowy przystąpienia do pisania pracy uczeń otrzymuje cenę niedostateczną.

3. Nauczyciel oddaje poprawione prace w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie. W uzasadnionych przypadkach losowych termin sprawdzenia prac może ulec wydłużeniu, o czym nauczyciel informuje uczniów na bieżąco.
4. Spisywanie (ściąganie) podczas prac jest jednoznaczne z zakończeniem pracy i oceną niedostateczną.
5. Wszelkie plagiaty są niedopuszczalne. Fakt dokonania plagiatu nauczyciel może odnotować w dzienniku w rubryce „Uwagi".
6. Brak odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcję traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
7. Dwa razy w semestrze uczeń ma prawo zgłosić brak przygotowania do lekcji (symbol „np.") bez żadnych sankcji. Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji może skutkować oceną niedostateczną. Prawo to nie dotyczy lekcji, na których odbywa się zapowiedziana forma sprawdzania wiedzy.
8. Brak pisemnej pracy domowej (oznaczany informacyjnie jako „bz") nie może być podstawą do ustalenia bieżącej oceny niedostatecznej ani nie wpływa na obniżenie oceny klasyfikacyjnej.
9. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/opiekuna.
10. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Formę i zakres pomocy ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem.
11. Nie ocenia się ucznia negatywnie w dniu powrotu do szkoły po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności. Ocenę pozytywną nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego na życzenie ucznia. W przypadku nieobecności trwającej co najmniej pięć dni roboczych, czas i formę uzupełnienia zaległości nauczyciel ustala indywidualnie w porozumieniu z uczniem. Uczeń po każdej nieobecności jest zobowiązany do uzupełnienia braków w zeszycie, zeszycie ćwiczeń oraz innych pracach wskazanych przez nauczyciela.
12. Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna z wytycznymi oceniania wewnątrzszkolnego.

§4

Formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów

Na lekcjach języka polskiego przyjmuje się następujące formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów:

1. **Sprawdziany** – rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów, przeprowadzane w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów z danej partii materiału.
   a) Sprawdziany mogą zostać zaplanowane na jedną lub dwie godziny lekcyjne.
   b) Poprzedzone są lekcją powtórzeniową.
   c) Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel podaje informacje dotyczące zakresu, celu, formy i terminu pracy.
   d) Zapowiedziany sprawdzian wpisywany jest do dziennika elektronicznego.
2. **Prace klasowe –** rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne formy wypowiedzi, przeprowadzone w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie umiejętności komponowania tekstów własnych zgodnie z określonymi warunkami.
   a) Prace klasowe są zaplanowane na jedną lub dwie godziny lekcyjne.
   b) Zapowiedziane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel nie podaje tematów wypracowań.
   c) Zapowiedziana praca klasowa wpisywana jest do dziennika elektronicznego.
3. **Kartkówki** – rozumiane jako krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów, obejmujące maksymalnie materiał z trzech ostatnich tematów lub z tematu bieżącego.
   a) Kartkówki trwają nie dłużej niż 15 minut.
   b) Nie muszą być zapowiadane z wyprzedzeniem.
   c) Nie podlegają poprawie, chyba że nauczyciel uzna taką konieczność.
   d) Jeżeli uczeń jest nieobecny w terminie, w którym została przeprowadzona kartkówka może napisać ją w innym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
4. **Dyktanda –** rozumiane jako sprawdzian polegający na zapisaniu ze słuchu dyktowanego tekstu lub uzupełnienie tekstu brakującymi literami.
   a) Dyktando podlega ocenie wyrażonej w skali stopni szkolnych (1–6) lub ocenie jakościowej/opisowej (wskazanie liczby błędów wraz z informacją zwrotną).
   b) Kryteria oceniania dyktanda ustala każdorazowo nauczyciel przedmiotu.
   c) Dyktanda zapowiadane są co najmniej z dwudniowym wyprzedzeniem.
   d) Jedno dyktando w semestrze może zostać przeprowadzone bez zapowiedzenia.

5. **Odpowiedź ustna** – rozumiana jako krótsza lub dłuższa ustna reakcja ucznia na pytania skierowane do niego przez nauczyciela.
   a) Oceniając na stopień odpowiedź ustną nauczyciel bierze pod uwagę zawartość rzeczową, dobór środków językowych, sposób prezentacji, umiejętność formułowania myśli i argumentacji.
   b) Krótkie odpowiedzi uczniów oraz merytoryczna aktywność na lekcji nie podlega ocenie cyfrowej, ale jest odnotowywana znakiem „+", „-„
6. **Zadanie domowe** – rozumiane jako wszystkie formy pisemne, ustne lub inne, zadane przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu zgodnie z rozporządzeniem:
   a) Nauczyciel w ocenie zadania domowego kieruje się kryteriami dostosowanymi do formy zadania domowego.
   b) Za pracę zadaną do napisania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznej nie ustala się oceny.

7. **Aktywność na lekcji** – rozumiana jako czynne, podjęte z własnej woli uczestniczenie ucznia w rozwiązywaniu problemu, tematu, zadań itp. podczas zajęć z włączeniem formy pracy grupowej.
   a) Oceniana jest za pomocą znaków + i –.
   b) Uczeń może zostać oceniony oceną wyrażoną stopniem 5 lub 6 za szczególnie aktywną pracę na jednej lekcji.

8. **Praca na lekcji** – rozumiane jako uczestniczenie w rozwiązywaniu problemu, tematu, zadań itp. podczas zajęć z włączeniem formy pracy grupowej.
   a) Praca na lekcji może być oceniana bezpośrednio stopniem w skali 1–6 lub za pomocą systemu znaków (np. „+" i „–" przeliczanych na ocenę bieżącą), o czym nauczyciel również informuje przed rozpoczęciem aktywności.
   b) Przy pracy zespołowej dopuszcza się zróżnicowanie ocen dla poszczególnych członków grupy, jeżeli ich wkład w wykonanie zadania był wyraźnie nierównomierny.
   c) Uczeń, który mimo zachęty nauczyciela odmawia udziału w zadaniu, nie wykonuje poleceń lub dezorganizuje pracę własną i zespołu otrzymuje ocenę niedostateczną.
9. **Zeszyt i zeszyt ćwiczeń** – rozumiane jako zeszyty, w których uczniowie systematycznie prowadzą notatki, zapisy z lekcji, wykonują ćwiczenia i odrabiają prace domowe.
   a) Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia ww. zeszytów w terminie 1 tygodnia od dnia powrotu do szkoły.
   b) Nauczyciel ma prawo zażądać od ucznia zeszytu i zeszytu ćwiczeń do sprawdzenia w każdej chwili.

10. **Znajomość lektur** – rozumiana jako wiedza o treści przeczytanego tekstu.
    a) Formy sprawdzania znajomości lektur mogą przybierać różne formy pisemne oraz ustne.
    b) Każdy uczeń musi wykazać się znajomością lektur zadanych przez nauczyciela do przeczytania w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych, zgodnych z wytycznymi podstawy programowej dla każdego etapu edukacyjnego przed rozpoczęciem omawiania problematyki lektury na lekcjach.

11. **Recytacja tekstów poetyckich i prozy.**
    W ocenie uwzględnia się:
    a) Stopień pamięciowego opanowania tekstu
    b) Tempo recytacji
    c) Dykcję, wyraźność mówienia, słyszalność
    d) Ekspresję wyrazu, interpretację głosową
12. **Głośne czytanie.**

13. **Udział w konkursach, akademiach, wieczorach poetyckich oraz wszelkie formy aktywności pozaszkolnej i różnorodne działania rozwijające kompetencje polonistyczne ucznia, w których prezentuje swoje pasje i wykorzystuje uzdolnienia.**

14. **Referaty i prezentacje, makiety, foldery, gry, prace zespołowe na lekcji**

§5
Częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Nauczyciel ma obowiązek systematycznego sprawdzania osiągnięć uczniów zgodnie z zapisami statutowymi szkoły. Częstotliwość poszczególnych form sprawdzających:

    a) **odpowiedzi ustne, kartkówki, praca bieżąca na lekcji oraz aktywność ucznia** – z możliwością weryfikacji i oceny podczas każdej jednostki lekcyjnej;
    b) **ćwiczenia wykonywane przez uczniów** – z możliwością bieżącej weryfikacji na każdej jednostce lekcyjnej;
    c) **prace klasowe (wypracowania)** – przeprowadzane w miarę możliwości po zakończeniu omawiania lektury, przy czym ich organizacja, termin oraz częstotliwość pozostają do uznania nauczyciela;
    d) **sprawdziany** – przeprowadzane po zrealizowaniu obszerniejszej partii materiału (np. działu);

e) **prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz zeszytu ćwiczeń** – podlegające kontroli i ocenie według uznania nauczyciela;
f) **recytacja** – podlegająca ocenie w terminach i na zasadach ustalonych według uznania nauczyciela.

§6
Podstawowe założenia oceniania form wypowiedzi pisemnych

1. Każda forma wypowiedzi jest oceniana według innych kryteriów, zależnych od formy wypowiedzi. Nauczyciel każdorazowo informuje uczniów o tych kryteriach.
2. Praca pisemna, która nie osiągnęła wymaganego limitu słów, jest oceniana proporcjonalnie według kryteriów merytorycznych i językowych dla danej formy wypowiedzi. Jeżeli jednak praca jest na tyle krótka, że uniemożliwia ocenę według przyjętych kryteriów, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
3. Wszystkie pisemne formy sprawdzania wiedzy i umiejętności (kartkówki, sprawdziany oraz prace klasowe) muszą być pisane długopisem lub piórem z tuszem/atramentem w kolorze niebieskim lub czarnym, zapewniającym trwałość zapisu. Obowiązuje bezwzględny zakaz używania długopisów ścieralnych (zmazywalnych), korektorów oraz ołówka (z wyjątkiem ewentualnych rysunków lub schematów pomocniczych).

§7
Sposób oceniania prac pisemnych

1. Zgodnie ze Statutem punkty uzyskane ze sprawdzianów i testów przeliczane są na stopnie według skali:
   100% celujący
   99% - 90% bardzo dobry
   89% - 75% dobry
   74% - 50% dostateczny
   49% - 30% dopuszczający
   29% - 0% niedostateczny

2. W przypadku innych form sprawdzania osiągnięć uczniów dopuszczalne są inne wielkości, w zależności od stopnia trudności pracy i innych czynników. W takim przypadku nauczyciel każdorazowo informuje uczniów o sposobie oceniania i kryteriach ocen.

3. Wszystkie oceny dokumentowane są na bieżąco na pracach uczniów oraz za pomocą wpisu do dziennika w odpowiedniej rubryce zawierającej krótki opis i kategorię.

§8
Skala ocen

1. Zgodnie ze Statutem Szkoły na lekcjach języka polskiego stosuje się skalę ocen od 1 do 6.
2. Oceny mogą być poszerzone o znak + lub –, przy czym + nie dotyczy oceny celującej, a – oceny niedostatecznej.
3. Na semestr i koniec roku wystawia się ocenę pełną tj. bez znaku + lub –.
4. Znakiem + oraz – oceniana jest na bieżąco aktywność ucznia na lekcji.
5. Ponadto w dzienniku stosuje się oznaczenia zgodne ze Statutem Szkoły:
    a) NP – nieprzygotowanie do lekcji, w tym brak zeszytu lub ćwiczeń, materiałów potrzebnych do lekcji
    b) NB – nieobecność ucznia na danej formie sprawdzenia wiedzy i umiejętności.

§9
Ogólne warunki poprawy uzyskanych ocen

1. Poprawie podlegają oceny niedostateczne ze sprawdzianów.
2. Poprawa każdej oceny jest dobrowolna i odbywa się w terminie wyznaczonym przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni od rozdania prac. Poprawa może nastąpić tylko jeden raz.

§10
Ocena śródoczna oraz ocena roczna

1. Na ocenę semestralną z języka polskiego składają się oceny bieżące z różnych form aktywności ucznia.
2. Na ocenę roczną z języka polskiego składa się ocena semestralna oraz oceny bieżące różnych form aktywności ucznia.
3. Podstawą ustalenia śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej są indywidualne postępy edukacyjne ucznia, jego zaangażowanie oraz przyrost wiedzy i umiejętności. Średnia arytmetyczna ocen cząstkowych nie przesądza o ocenie końcowej, może stanowić jedynie orientacyjny punkt odniesienia.

4. Nauczyciel ma prawo do swobodnej oceny faktycznych osiągnięć edukacyjnych ucznia i ustalenia oceny wyższej niż wynikałoby to z bieżących ocen, w szczególności w przypadkach, gdy uczeń:
   a) osiąga bardzo dobre wyniki w konkursach przedmiotowych;
   b) posiada zaświadczenia o poważnych dysfunkcjach, których przyczyną jest szeroko rozumiany stan zdrowia.
5. W sytuacji opisanej w ust. 4 nauczyciel kieruje się nadrzędną zasadą dobra dziecka. Informacje o stanie zdrowia ucznia, posiadanych opiniach, orzeczeniach oraz przyczynach dostosowania wymagań edukacyjnych objęte są ścisłą tajemnicą służbową i nie mogą być ujawniane zespołowi klasowemu ani osobom nieuprawnionym.
6. Przy wystawianiu ocen śródrocznych i rocznych, oprócz ocen bieżących, brane jest pod uwagę zaangażowanie ucznia, jego indywidualne predyspozycje, aktywność pozalekcyjna, stosunek do przedmiotu i języka polskiego.
7. Zgodnie ze Statutem Szkoły uczeń może ubiegać się o egzamin poprawkowy, jeśli otrzymał ocenę niedostateczną na koniec roku.
8. Wobec ucznia nieklasyfikowanego oraz ucznia, który w wyniku klasyfikacji otrzymał ocenę niedostateczną stosuje się procedury opisane w Statucie Szkoły.

§11
Kryteria oceniania uczniów z dysfunkcjami

1. Ze względu na trudności w nauce nie wynikające z winy dziecka, nauczyciel dostosowuje wymagania do indywidualnych możliwości ucznia i pracuje zgodnie z wytycznymi indywidualnych planów pracy z uczniem.
2. Biorąc pod uwagę różne dysfunkcje nauczyciel w ocenie pracy ucznia bierze pod uwagę pod uwagę charakter jego dysfunkcji i dostosować do niej wymagania.
   a) W zakresie prac pisemnych nauczyciel może: wydłużyć czas przeznaczony na pisanie, nie oceniać estetyki pisma, poprawiać, lecz nie uwzględniać w ocenie błędów ortograficznych, pomóc w przeczytaniu tekstu bazowego lub poleceń, udostępnić dodatkowe słowniki i inne pomoce.
   b) W zakresie słuchania i mówienia nauczyciel może: wydłużyć czas wypowiedzi, zadawać dodatkowe pytania ukierunkowujące, oceniać merytoryczną wiedzę, a nie formę przekazu informacji, umożliwić odpowiadanie bez obecności innych uczniów.

c) W zakresie czytania nauczyciel powinien: zachęcać do czytania, sprawdzać znajomość treści, a nie technikę czytania, umożliwić czytanie bez obecności innych uczniów.

3. Uczniom posiadającym odpowiednie orzeczenia z PPP i uczniom, dla których zaleca się dostosowanie materiału do ich indywidualnych potrzeb dostosowuje się wymagania edukacyjne zgodnie z zaleceniami tej poradni.

§12

Szczegółowe kryteria oceniania na poszczególne stopnie określają wymagania edukacyjne, które stanowią odrębny dokument.